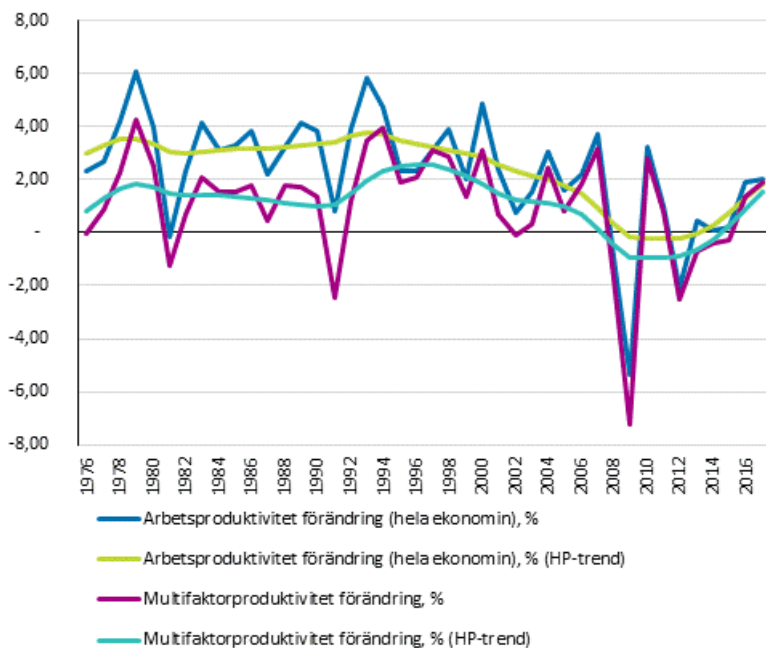

Lönsamhetsundersökningar 2017

Arbetsproduktiviteten ökade med 2,0 procent år 2017

Tillväxttakten för arbetsproduktiviteten, som bygger på de preliminära uppgifterna om förädlingsvärdets volym i nationalräkenskaperna, var 2,0 procent inom hela samhällsekonomin år 2017. Förändringen i volymen av förädlingsvärdet vände åter uppåt efter tre år av nedgång och ett år av nolltillväxt. Den uppgick till 3,0 procent år 2017. När antalet arbetade timmar samtidigt ökade med bara 0,7 procent kunde en arbetstimme på så sätt ge mer förädlingsvärde än tidigare.

Totalproduktivitet i den nationella ekonomin 1976-2017 *, %

Arbetsproduktiviteten beräknas som förändring av förädlingsvärdets volym per arbetstimme. Dessutom kan man särskilja vilka faktorer som har bidragit till förändringen av produktiviteten. Med hjälp av uppgifterna om kapital i räkenskaperna granskas vilken andel av förändringen i produktiviteten beror på att anställda har mer kapital än tidigare till förfogande. Bidragen har beräknats skilt för ICT- och FoU-medel, maskiner och apparater, bostadsbyggnader och andra kapitalmedel. Kapitalintensitetens bidrag var totalt 0,2 procent år 2017. Också bidraget av den strukturella förändringen av arbetsinsatsen kan beräknas separat. Med detta hänvisar man bl.a. till ökad produktivitet till följd av förbättrad utbildningsnivå. År 2017 var

den -0,1 procent. Totalproduktiviteten erhålls då man från förändringen av arbetets förädlingsvärde drar av de totala bidragen av arbets- och kapitalinsatsen. År 2017 var inverkan av totalproduktiviteten 1,9 procent.

Alternativt kan arbetsproduktiviteten beräknas genom att dividera produktionen med antalet arbetstimmar. Då kan också inverkan av förändringen av insatsvarornas volym på arbetets produktivitet särskiljas som en egen faktor. Också de här uppgifterna finns i Statistikcentralens databastabeller. Mera information om begrepp och definitioner finns under rubriken Begrepp och definitioner (<http://www.tilastokeskus.fi/til/ttut/kas.html>).

Den långsiktiga trendförändringen (beräknat med Hodrick-Prescott-filtret) visar att tillväxttakten för arbetsproduktivitet inom hela samhällsekonomin avtog kraftigt från drygt tre procent under mitten av 1990-talet till 0,3 procent år 2015 (Figur 1). Den nedåtgående trenden i arbetsproduktiviteten efter mitten av 1990-talet håller tack vare utvecklingen åren 2016 och 2017 nu på att vända i en mer positiv riktning.

Nedgången i arbetsproduktiviteten efter mitten av 1990-talet har påverkats speciellt av den kraftiga nedgången i totalproduktiviteten. Totalproduktivitets genomsnittliga årstillväxt var ungefär 1,4 procent under åren 1976–1990. Under början av 1990-talet ökade totalproduktiviteten klart och var som högst över 3,9 procent under mitten av 1990-talet. Efter år 2000 har trendtillväxten för totalproduktiviteten varit klart nedåtgående. Den genomsnittliga tillväxttakten för totalproduktiviteten under åren 2000–2007 var ännu 1,5 procent, men åren 2008–2017 har årsförändringen för totalproduktiviteten varit i genomsnitt -0,6 procent.

Det bidrag som förändringen av arbetsinsatsens struktur hade på ökningen av förädlingsvärdet var som kraftigast under början av 1990-talet, i genomsnitt 0,7 procentenheter per år under åren 1990–1994. Efter det har dess inverkan varit liten, i genomsnitt 0,1 procentenheter under perioden 1995–2017. Kapitalintensitetens effekt har varit klart positiv. Under perioden 1995–1999 var effekten av kapitalintensiteten ännu i genomsnitt kring noll, medan bidraget har varit i genomsnitt kring 0,7 procentenheter under 2000-talet.

Den effekt som kapitalinsatsens bidrag hade på ökningen av förädlingsvärdet var åren 1976–1990 i genomsnitt 1,2 procentenheter per år. Under 1990-talet minskade effekten till i genomsnitt 0,6 procentenheter per år. Åren 2000–2007 var den genomsnittliga effekten av kapitalinsatsens bidrag 1,1 procent och åren 2008–2017 i genomsnitt 0,5 procent, vilket motsvarar den genomsnittliga årsförändringen under 1990-talet.

Bidraget av arbetade timmar till förändringen av förädlingsvärdet sjönk kraftigt under depressionen på 1990-talet. Under perioden 1991–1994 var den genomsnittliga årsförändringen -3,6 procentenheter. Under åren 1995–2007 var den genomsnittliga årsförändringen när det gäller arbetade timmar 0,9 procentenheter. Under åren 2008–2017 blev den genomsnittliga årsförändringen för arbetade timmar åter negativ, dvs. -0,2 procentenheter.

I tabell 1 presenteras den genomsnittliga årsförändringsprocenten för totalproduktiviteten samt arbetsproduktiviteten under olika perioder. I tabellen presenteras dessutom bidraget av kapitalinsatsen, arbetade timmar och förändringen i arbetsinsatsens struktur till ökningen av förädlingsvärdet samt bidraget av förändringen i kapitalintensiteten och förändringen av arbetsinsatsens struktur till ökningen av arbetsproduktiviteten.

Genomsnittlig tillväxt för hela samhällsekonomin produktivitet, 1976-2017*

	År					
	1976-1989	1990-1994	1995-1999	2000-2007	2008-2017	2017 ¹⁾
Förädlingsvärdets volym, förändring %	3,4	-0,7	4,7	3,4	-0,2	3,0
Total kapitalinsatsens kontribution, %	1,2	0,3	0,8	1,1	0,5	0,5
Arbetade timmar kontribution, %	0,4	-3,1	1,5	0,6	-0,2	0,7
Arbetsinsatsens kvalitetets kontribution, förändring %	0,3	0,7	0,1	0,2	0,1	-0,1
Multifaktorproduktivitet kontribution, %	1,4	1,5	2,3	1,5	-0,6	1,9
Kapitalintensitetens kontribution, %	1,0	1,3	0,0	0,7	0,7	0,2
Arbetsproduktiviteten (aggregerad genom industrier), förändring %	2,8	3,5	2,4	2,4	0,2	2,1
Arbetskraftens omfördelningseffekt, %	0,5	0,3	0,3	0,1	-0,1	-0,1
Arbetsproduktiviteten (hela ekonomin), förändring %	3,2	3,8	2,7	2,5	0,1	2,0

1) Siffrorna för åren 2016 och 2017 baserar sig på preliminära uppgifter.

De produktivetsmätare som presenteras i den här statistiken baserar sig på KLEMS-metoden och samma data som EUKLEMS. Mer information finns i metodbeskrivningen för statistiken (på finska).

Tidtabellerna för denna statistik ändras efter publiceringen av statistikåret 2017. Nästa publicering av produktiviteten blir i början av år 2020. Ändringen av publiceringstidtabell har att göra med det kommande förnyandet av tidtabeller och strukturer för årsräkenskaperna. Som en följd av förnyelsen publiceras uppgifterna om årsräkenskapernas preliminära årsuppgifter på en grövre näringsgrensnivå. Detta innebär att exaktheten i beräkningen som krävs för framställande av produktivetsstatistik för statistikåret 2018 uppnås först under början av år 2020. År 2019 (gällande statistikåret 2018) blir det ingen publicering av produktivetsundersökningen.

Innehåll

Förfrågningar

Natalia Lindberg 029 551 3361

Ohto Soininvaara 029 551 3046

Ansvarig statistikdirektör:

Ville Vertanen

kansantalous@stat.fi

www.stat.fi

Källa: Lönsamhetsundersökningar 2017, Statistikcentralen.